

Handläggare:

eva.borgstrom@fub.se

Judith.timoney@fub.se

mickan.luning@svenskadownforeningen.se

Solna och Stockholm den 19 november 2020

Folkhälsomyndigheten
Socialstyrelsen
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Sveriges kommuner och regioner
Nationella samordnaren för covid-19 vaccin

Socialminister Lena Hallengren f.k.

Prioritering av personer med intellektuell funktionsnedsättning nödvändig i den nationella planen för vaccination mot covid-19

Riksförbundet FUB arbetar för goda levnadsvillkor för personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF), varav personer med Downs syndrom är en grupp. Svenska Downföreningen arbetar för ökad delaktighet och självbestämmande för personer med Downs syndrom.

Riksförbundet FUB och Svenska Downföreningen vill härmed uppmärksamma berörda myndigheter, som deltar i arbetet med den nationella planen för vaccination mot covid-19, på att personer med intellektuell funktionsnedsättning, i synnerhet personer med Downs syndrom, behöver räknas in i de grupper som ska prioriteras för vaccination.

Nu har vi facit

I början av pandemin identifierades ett antal grupper med förhöjd risk att bli allvarlig sjuk i covid-19. I den listan fanns varken personer med diagnosen Downs syndrom eller personer med intellektuell funktionsnedsättning med, utan enbart personer med flerfunktionsnedsättning, där en intellektuell funktionsnedsättning finns med. Men nu visar flera vetenskapliga studier från Storbritannien och USA att de två förstnämnda grupperna har drabbats extremt hårt av covid-19. För vuxna med Downs syndrom är risken 10 gånger högre att bli allvarligt sjuk och avlida i covid-19 än för övriga befolkningen.

TEL VXL: 08-508 866 00 / FAX: 08-508 866 66 / ORG.NR: 80 20 06-1704

BESÖK: Industrivägen 7, Solna / POST: Box 1181, 171 23 Solna

E-POST: fub@fub.se / WEBB: www.fub.se

Personer med Downs syndrom särskilt utsatta vid covid-19

Nyligen publicerades [en studie från Storbritannien](#) som visar att personer med Downs syndrom utgör en särskilt utsatt grupp under den pågående covid-19 pandemin.

Studien är baserad på en granskning av patientjournaler för 8,26 miljoner vuxna i England under januari – juni 2020. I underlaget fanns 4 053 journaler som gällde personer med Downs syndrom. Dessa löpte fyra gånger större risk att behöva sjukhusvård i samband med en covid-19 diagnos, jämfört med övriga befolkningen. Studien visade även att risken för att avlida är hela 10 gånger högre för personer med Downs syndrom jämfört med personer utan den diagnosen. Det är viktigt att notera att den förhöjda risken hade justerats för förekomsten av hjärt- och lungsjukdomar och hade även vägt in personernas boendeförhållanden. Baserat på detta har myndigheterna i Storbritannien den 4 november lagt till vuxna med Downs syndrom till gruppen "[clinically extremely vulnerable](#)".

[Forskningsgrupp T21](#) som samlar forskning kopplad till Downs syndrom har gjort en forskningsöversikt och kommit fram till att risken att dö i covid-19 för en 40-årig person med diagnosen Downs syndrom är jämförbar med en person på 80 år utan Downs syndrom. Bara några veckor efter att denna rapport publicerats kom en [ny studie från Storbritannien](#) som visade att det var mer än tre gånger så vanligt för personer med intellektuell funktionsnedsättning att dö i covid-19 jämfört med övriga befolkningen. Överdödligheten var ännu större i de yngre åldersgrupperna.

Organisationen FAIR Health i USA har gjort [en studie utifrån en databas](#) som omfattade underlag från 467,773 personer som hade fått diagnosen covid-19 mellan den 1 april – 31 augusti 2020. Syftet med studien var att ta fram underlag som var relevant för folkhälsorekommendationer samt för beslut som är relaterade till en nationell operativ plan för vaccination mot covid-19. Även denna analys visade en kraftigt förhöjd risk att dö i covid-19 hos personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Socioekonomiska faktorer påverkar

Risken för att personer med intellektuell funktionsnedsättning ska smittas av coronavirus påverkas även av socioekonomiska faktorer. De flesta har sysselsättning genom LSS-insatsen daglig verksamhet, varav många är stora enheter med många deltagare där det ofta är omöjligt att hålla social distans. De deltagare som inte kan promenera till den dagliga verksamheten är hänvisade till allmänna kommunikationer eller samåkning i färdtjänstfordon. Flertalet vuxna med intellektuell funktionsnedsättning bor i LSS-bostäder med baspersonal, som inte sällan är timanställda och ibland går emellan olika verksamheter med risk för att sprida smitta.

Intellektuell funktionsnedsättning och möjligheten att få stöd påverkar

Till saken hör även att själva funktionsnedsättningen kan innebära svårigheter både att ta till sig information om covid-19 och rekommenderade skyddsåtgärder och att sedan använda dem i vardagen. Detta påverkas självklart av den enskildes grad av funktionsnedsättning, men även av möjligheten att få stöd med att hålla avstånd, tvätta och sprita händer etc. Personer med en mer omfattande funktionsnedsättning har även svårigheter med att kommunicera att man

känner sjukdomssymptom eller har ont, vilket innebär en uppenbar risk för att insjuknande i covid-19 konstateras senare än normalt.

EU-kommissionens förslag till prioritering

Avslutningsvis vill vi hänvisa till EU-kommissionen, som konstaterar att vaccinstrategierna kan behöva anpassas i takt med att mer vaccin blir tillgängligt. EU-kommissionen föreslår att följande grupper ska prioriteras (utan inbördes rangordning):

- Vårdpersonal
- Personer över 60 år
- Personer vars hälsotillstånd gör dem särskilt sårbara
- Viktiga arbetstagare utanför hälso- och sjukvården
- De som har jobb där det inte går att hålla avstånd
- Sårbara socioekonomiska grupper och andra grupper med hög risk

Vi anser att personer med intellektuell funktionsnedsättning, i synnerhet personer med Downs syndrom, uppfyller flera av de nämnda kriterierna för att ingå i den grupp som ska prioriteras för vaccination mot covid-19.

Vänliga hälsningar

För Riksförbundet FUB

För Svenska Downföreningen

Christina Heilborn
Förbundssekreterare

Veronica Magnusson Hallberg
Ordförande